

Het derde jaar
Start
Foundation

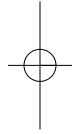
lofon

catie

oundation

Bezoekadres:
Paradijslaan 22a
5611 KN Eindhoven

1
foundation en www.baanbrekerprijs.nl

retaris
nningmeester

er

s/manager

de jaar Start Foundation' zien wij graag
start.nl

De Stichting Start Foundation wil het maatschappelijke engagement van het Start concern uitstralen. Dat doet het fonds door pro-actief andere organisaties die zich richten op personen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben (of daartoe dreigen te geraken) te ondersteunen. Met raad en daad én in de vorm van geldelijke bijdragen.

Doelstellingen

- Aanjagen van vernieuwing en veranderingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt;
- Verzamelen en distribueren van expertise binnen en buiten Start;
- Bijdragen leveren aan het debat over sociale uitsluiting.

Het derde jaar Start Foundation Jaaroverzicht 2001

Introductie

De zaal reageerde wat lacherig, ongeloofig zelfs, toen presentatrice Anita Witzier tijdens de uitreiking van de Baanbrekerprijs 2001, nog even herhaalde hoeveel mensen er bij Start Foundation werken: “Drie, waarvan twee in deeltijd...”. Dat klonk zo ongeloofwaardig. Het fonds was in 2001 immers nadrukkelijk aanwezig in het haar toe bemeten metier. Het publiek bedaarde pas toen gezegd werd dat Start Foundation bij haar activiteiten veel hulp krijgt van binnen en buiten de Start familie.

Ook in het verslagjaar was duidelijk dat we alles behalve een ‘brievenbusfonds’ zijn. Actief gaan we op zoek naar wat Paul Schnabel (Sociaal Cultureel Planbureau) ooit de vier N’s noemde. De N van Noden: we investeren in wat echt noodzakelijk is. De N van Niches: we speuren naar onafgedekte hoekjes. De N van Naden: we willen verbindingen maken. De N van Nieuwigheden: initiatieven moeten innoverend zijn. Dat is niet altijd gemakkelijk. We investeerden in het verslagjaar minder geld dan in 2000. Niet omdat dat niet voorhanden was, maar omdat te veel voorstellen niet aan onze zware eisen konden voldoen. En investeren doen we niet zomaar. Het moet wel maatschappelijk verantwoord zijn.

Prof. Dr. Bert de Vries, Voorzitter

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Introductie	pag. 3
Over meer en minder	pag. 6
Verdeling aanvragen	pag. 7
Ziek?	pag. 10
Verbindingen leggen	pag. 12
Proeftuin	pag. 14
Verlangen	pag. 16
Vijf keer vernieuwen...	pag. 18
Zandbak	pag. 28
Financiële kerngegevens	pag. 30
Ziek!	pag. 34
Dienstverlener	pag. 37
Kudde	pag. 42
Allerhande	pag. 44
Organisatie	pag. 45
Projectenlijst	pag. 46

Mozaïekjes

Tineke Wind

Tineke (1958) studeerde psychologie. Schrijven doet ze al sinds haar middelbare schooltijd. Ze publiceerde korte verhalen, dialogen en gedichten in de bladen Noachs Kat, Schrijven en Mens en Gevoelens. Bekend bij een groter publiek werd ze via de columns Veldverslagen in maandblad Opzij. Daarin schreef ze over de avonturen van een uitkeringsgerechtigde. Háár avonturen. Ze had toen al vijftien jaar een uitkering en dus veel met de sociale dienst te maken gehad. Ze werkt nu onder andere als columniste voor Baanbreker, het informatiemagazine van Start Foundation. Tineke woont in Groningen.

Tineke maakte speciaal voor deze uitgave een vijftal mozaïekjes:

- **Ziek?** Zie pagina 10
- **Verlangen** Zie pagina 16
- **Zandbak** Zie pagina 28
- **Ziek!** Zie pagina 34
- **Kudde** Zie pagina 42

Foto's

Alle foto's uit in dit jaarverslag zijn door Hans Gerritsen gemaakt tijdens de tournee voor de Baanbrekerprijs.

Noden

Over méér en minder

In 2001 verscheen het proefschrift: 'Over werken in de post-industriële samenleving', van de hand van ons Raad van Advieslid Paul de Beer. De Beer analyseerde de luid bejubelde banengroei van de jaren negentig. En kwam tot de ontzuchtende conclusie dat het aantal huishoudens zonder inkomen uit arbeid nauwelijks gedaald was. Nieuwe banen werden voornamelijk bezet door herintredende vrouwen en jongeren. Méér banen bleek dus niet te leiden tot minder armoede en tot minder ongelijkheid.

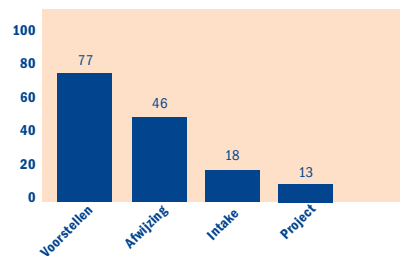
Uit de dagelijkse praktijk kwamen evenmin signalen dat de maatschappelijke nood zou zijn afgenomen. Integendeel. We konden alleen maar vaststellen dat o.a. door de privatisering van de reïntegratiemarkt, de 'wens' om deze nood te ledigen steeds nadrukkelijker werd.

Toenemende druk

Aangespoord door de eindspurt van Paars ('werk, werk, werk'), werd de druk op niet werkzame mensen stevig opgevoerd. Aan het eigen initiatief en de activiteiten van de mensen in kwestie werd minder waarde toegekend dan aan het collectief arrangement om mensen vooral maar te willen reïntegreren. In het 'Meer Samen-project' was dat duidelijk merkbaar. Mensen met Multiple Sclerose werken in dat project sinds 1999 aan de opzet van een bedrijfje om websites toegankelijker te maken voor gehandicapten. Geruime tijd werden ze met rust gelaten door uitkeringsinstellingen. Maar

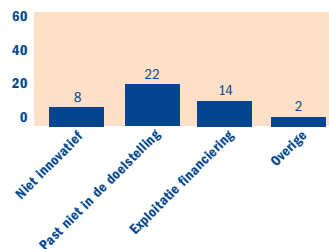
in 2001 moesten enkele deelnemers gedwongen het project verlaten omdat de reïntegreerders andere plannen met ze hadden.

Verdeling aanvragen 2001

Toelichting: intakes zijn beloftevulde voorstellen die als aanvraag uitgewerkt worden.

Reden voor afwijzing

Niches

Belonen

Als fonds hebben we dat ‘mensen achter de broek aanzitten’ opgepikt en er hier en daar een positieve wending aan gegeven. We hebben ons ingespannen om eigen initiatief te belonen in plaats van te ontmoedigen. Daar liggen de kansen voor een fonds als het onze. Bij de selectie is vooral gelet op initiatieven waarbij het aanmoedigen van eigen kracht voorop staat. Feit is nu eenmaal dat mensen die uitgesloten zijn van de arbeidsmarkt niet overlopen van zelfrespect. Integendeel. En dat zij dit ook nauwelijks kunnen ontwikkelen als het eigen initiatief van meet af gesmoord wordt. Wij willen geen ‘overheidje’ spelen – en kunnen dat ook niet natuurlijk - maar pakken wel graag zaken op die nog niet zijn afgedekt. De niches, de gaatjes in de markt. Als we daarmee hier en daar het zelfrespect weer wat kunnen doen toenemen, dan graag.

Schaapsherders

Zoals in het project Natuurlijk Samen, in Geleen. Waar een pastoraal werker en een schillenboer mensen uit een probleemwijk nog wel weten te activeren. Hoe? Door ze als schapsherders in te zetten! Mensen zelf ‘verleiden’ tot actie werkt nu eenmaal effectiever dan ze dwingen en duwen. Dergelijke initiatieven verdienen onze steun en krijgen die ook.

TV programma hi5

In het TV-programma HI-5 werd in elk van de negen afleveringen heel duidelijk dat werkloosheid iedereen kan treffen. En dat je leeftijd, je handicap of je afkomst, zaken waar je weinig aan kunt veranderen, zeer hoge drempels op kunnen werpen. Maar de kijker kon ook zien dat eigen inzet en zelf activiteiten ondernemen, de sleutel tot succes zijn. Inderdaad, en dat begint met zelfrespect. Het idee voor hi5 won de Baanbrekerprijs 2000. Het programma werd uitgezonden door Omroep Brabant.

Ziek?

De huisarts schreef David Prozac voor. Hij meende dat David depressief was. David wist zelf niet wat hij was. Hij voelde zich niet goed, dat was zeker. Maar hoe het heette, wat hij had?

David werkte al jaren als WIW-er op de afdeling Archeologie. En al jaren waren er op zijn werk veranderingen op komst. Heuglijke veranderingen. Zo ging een tijdje het gerucht dat een aantal WIW-banen in gewone banen omgezet zou worden. Dat zou mooi zijn, omdat het zo vaak mis ging met het solliciteren naar reguliere banen. Om de een of andere reden hadden werkgevers weinig trek in WIW-ers. Zo was er een werkgever geweest die tijdens een sollicitatiegesprek tegenover een WIW-er, WIW-werk een 'veredeld soort vrijwilligerswerk' had genoemd. Een begeleider van de WIW-banenclub had aan een cliënt geadviseerd niet te vertellen dat zijn huidige baan een WIW-baan was. Dat gaf te denken. Dat een aantal banen op het werk van David gewone banen zou worden, leek inmiddels al lang weer vergeten.

David was gevraagd of hij een extra klus wilde doen. Een fotografklus. Daar zou hij goed mee kunnen verdienen. Toen David overal informatie had ingewonnen en precies wist hoe hij het ging aanpakken, werd de klus aan een ander gegeven.

In het begin kon David zich boos maken om al die geruchten en beloftes en had hij tijdens vergaderingen een grote mond. De laatste tijd werd hij stiller. Wat maakte het uit of hij zich druk maakte? Hij kon zich maar beter niet druk maken. Hij ging gewoon naar zijn werk en stond soms hele dagen in de kou zand te zeven. Zand zeven was belangrijk bij de afdeling Archeologie waar hij werkte. Dat hij een HBO-opleiding had en meer dan zeven kon, probeerde hij maar te vergeten. Dat een aantal collega's vergelijkbaar werk deden voor een heel ander loon, ook. Het was beter voor zijn gemoedrust.

Een WIW-collega van David was pas van de Prozac af. Een andere WIW-collega zat thuis; zijn huisarts noemde hem 'overspannen'.

David vroeg zich af wie van zijn collega's de laatste jaren allemaal naar hun huisarts waren geweest. Misschien hadden hun huisartsen hen ook wel Prozac voorgeschreven. Misschien meenden die huisartsen wel dat hun patiënten depressief waren. Misschien waren ze dat ook echt. Maar misschien ook wel niet. David wist het niet. Hij wist alleen dat hij zich niet goed voelde.

De naam David is verzonnen, de rest is werkelijkheid

Naden

Verbindingen leggen

Nederland zit overvol met regelingen, instellingen en dienstverleners. Het is een complex veld van sectoren, organisaties en regelingen die niet altijd even soepel op elkaar aansluiten. Start Foundation zoekt naar de kortste verbindingen en probeert mensen wegwijs te maken in die soms ogenschijnlijk ondoordringbare jungle. Noem het: naden vullen, aansluitingen maken.

We legden samen met het Rotterdamse project 'Winkel om te leren' de suggestie voor aan een scholingsfonds voor de detailhandel om mee te doen in dat initiatief. Een winkel die kansarme jeugd opleidt tot winkelbediende. En die tevens een belangrijke voorziening betekent voor gehandicapte en bejaarde wijkbewoners. Zo'n plan moet naar onze mening ook steun krijgen uit sectorale regelingen die daar voor bedoeld zijn. Gelukt is het in dit voorbeeld niet. De uitvoeringscondities van de regeling bleken een te grote hindernis te zijn.

Mexicaanse dienstmeisjes

De bekende Nederlandse ontwikkelingsorganisatie Novib zocht en vond bij ons steun om een ideëel uitzendbureautje voor dienstmeisjes in Mexico verder te professionaliseren. Zo kunnen deze jonge vrouwen zich tijdig ontworstelen aan een lot dat niet meer van deze tijd mag zijn. De dienstmeisjes worden schaamteloos uitgebuit door de inleners. Een intermediair die hier wat aan probeert te doen en daarmee zo'n

heldere sociale doelstelling heeft, appelleert zo sterk aan onze roots, dat wij onze collega's van Start snel over de streep konden trekken daar ook aan mee te werken. Start brengt de deskundigheid in.

Nieuwigheden

Proeftuin

In financiële termen is Start Foundation een bescheiden speler. Kwistig met geld rondstrooien is er niet bij. Dat betekent dus keuzes maken. We hebben daartoe het terrein afgebakend met de onvriendelijke term: onderkant van de arbeidsmarkt. Die markt is ons redelijk bekend en daar zoeken we naar vernieuwing. Wij willen als het ware een virtueel laboratorium creëren.

Een proeftuin waar nieuwe recepten ontwikkeld en uitgeprobeerd worden. Als ze werken moeten ze in grotere oplagen verspreid worden. Werken ze niet, dan moeten ze opgeborgen worden. Dat doen we overigens pas nadat we exact weten waarom het niet werkte.

De thematiek is zeer divers, evenals de doelgroepen. De ene groep valt maatschappelijk tussen wal en schip, de andere werkt haast actief mee aan de eigen uitsluiting zoals bijvoorbeeld ouderen.

Asielzoekers en ouderen

In die proeftuin worden uitgeprocedeerde asielzoekers in 's-Hertogenbosch gescreend op potentiële ondernemers kwaliteiten. Binnen de gegeven resterende verblijfstijd worden ze hier geholpen om bij terugkeer straks in het land van herkomst een economische herstart te kunnen maken.

Over ouderen en de arbeidsmarkt heeft iedereen wel een mening, maar wat vinden ouderen zelf? En hoe denken de werkgevers daar over? In het Limburgse Weert gingen initia-

tiefnemers in hun eigen proeftuin op zoek naar de kansen, de opvattingen en (on)mogelijkheden over en voor deze groep. Opvallende uitkomst was onder meer dat ouderen vaak bewust 'buitenspel' gaan staan als gevolg van opvattingen binnen de leeftijdsgroep en regelingen die dat mogelijk maken. Bovendien bleken werkgevers zich ook niet echt in te spannen om ouderen binnen te halen dan wel te houden.

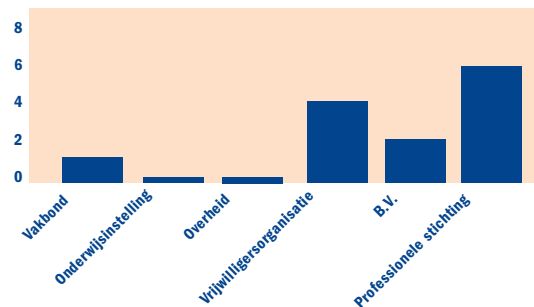

Verlang

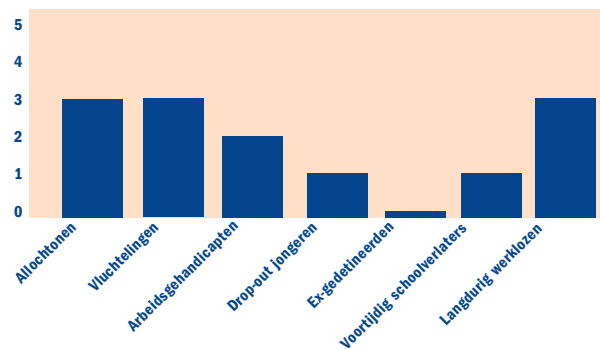
Verlang

Een ruimte
Donker aardedonker
Je roept hallo heel hard
Het blijft stil het stinkt
Webbige gewaarwordingen
Harige naamloze dingen
Een muur
Een klink van een deur
Rukken trekken
Geen beweging verdomme
Hé een sleutelgat
Erdoorheen met je oog
Schrikbarend veel licht
Er lopen mensen
Van links naar rechts
Van rechts naar links
Ze dragen koffertjes
De zon ze lokt
Je hart hamert
Opnieuw rukken trekken
Meedoen wil je
Meedoen zul je

Aard van de nieuwe projectuitvoerder

Doelgroep van de nieuwe projecten uit 2001

Toelichting: De in deze tabel genoemde groepen zijn gerubriceerd per project en zijn dus geen aantallen individuele deelnemers.

Vijf keer

Vijf keer vernieuwen, vijf keer anders

In het verslagjaar zijn vijf projecten inhoudelijk afgerond; een zelfde aantal als het jaar daarvoor. Daarbovenop werden ook twee projecten voortijdig gestopt. Van elk project wil Start Foundation weten of en hoe de doelstellingen gerealiseerd zijn. Dus wordt secuur in kaart gebracht wat de belangrijkste slaag- of faalfactoren waren. En ook wat er gaat gebeuren met de resultaten; zowel in de eigen organisatie als daarbuiten.

Vernieuwen en veranderen aan de onderkant van de arbeidsmarkt is nooit een routinezaak, maar altijd maatwerk in een dynamische omgeving. Lees hier de resultaten van de vijf in 2001 afgeronde projecten.

Project 1: *Sociaal Marktgericht Ondernemen*

Project 2: *Meer Samen*

Project 3: *PIT 2000*

Project 4: *Turkije, een helpende hand*

Project 5: *HI-5*

Project: *Sociaal Marktgericht Ondernemen*

Aanvraag: *Stichting De Brug, Heerlen*

Waar: *Heerlen*

Bijdrage Start Foundation: *92.200 gulden*

Stichting De Brug is een bijzonder bedrijf. Met een jaaromzet van ruim drie miljoen gulden en een personeelsbestand van 110 mensen voert het bedrijf klus- en bouwwerkzaamheden uit. Het personeel van De Brug bestaat voor het merendeel uit mensen met een arbeidshandicap. De Brug ontvangt geen exploitatiesubsidie, maar haalt zijn inkomsten uit de markt en uit loonkostensubsidies. In het project Sociaal Marktgericht Ondernemen werd door KPMG BEA via een economische analyse onderzocht wat de commerciële en maatschappelijke resultaten van De Brug waren. Binnen het kader van dit project werden bovendien ook nog een congres, een stage en een uitwisseling georganiseerd. Het project toonde onweerlegbaar aan dat De Brug als sociale firma een plek had ingenomen tussen de reguliere arbeidsmarkt en de sociale werkvoorziening. Het bood werk aan mensen die elders geen emploi konden vinden en leverde daarmee een aanzienlijke besparing op aan WW- en Bijstandsuitkeringen. Bovendien bood het ook aan lage inkomensgroepen een mogelijkheid om tegen betaalbare tarieven persoonlijke dienstverlening te verkrijgen.

Ofschoon de marktpositie na vijf jaar voldoende opdrachten opleverde, sneuvelde eind 2001 De Brug toch. Hoe dat

kwam? Door drie oorzaken. Door de afhankelijkheid van loonkostensubsidies en de trage afhandeling daarvan, door de fusie met een derde partij en door het gebrek aan investeringsmiddelen. Dat allemaal bij elkaar kostte het bedrijf uiteindelijk de kop. Niettemin werd als gevolg van het project een gedegen analysemodel van sociale firma's ontwikkeld. Een model dat nu reeds vaker is toegepast, onder andere in Den Haag en Gouda.

Project: *Meer Samen*

Aanvraag: *Stichting Meer Samen, Eindhoven*

Waar: *Eindhoven*

Bijdrage Start Foundation: *252.725 gulden*

Meer Samen ontstond in 1999 vanuit de regionale Stichting Multiple Sclerose Nederland. Enkele mensen die deze aan-doening onder de leden hebben begonnen aanvankelijk met de ontwikkeling van CD roms. Als gevolg van nieuwe technologische ontwikkelingen werd al snel de koers te verlegd. Men ging zich richten op het 'gehandicapt-vriendelijk' maken van websites. Daarmee sloot men aan bij de landelijke overheids campagne in 2001: Drempele Weg. De belangstelling voor deelname was van meet af aan groot. Mensen die jaren thuis hadden gezeten meldden zich spontaan aan. De uitval was echter ook groot, o.a. als gevolg van zelfoverschatting en gebrek aan technische vaardigheden. Bovendien begonnen uitkeringsinstellingen deelnemers weg te halen uit het project nadat ze vastgesteld hadden dat deze mensen

kennelijk ook actief wilden zijn op de arbeidsmarkt. Alsof dat nog niet genoeg was bleek vervolgens dat het externe management niet op haar taak was berekend. De collega financier wenste geen rekening te houden met de wisselende prestatiecurve van de deelnemers en dat leidde tot nieuwe problemen. Toen ook bleek dat het bestuur niet voldoende voor haar taak was toegerust, was het tijd voor een stevige reorganisatie.

Er werd nieuw tijdelijk management aangetrokken. Het bestuur werd verstevigd met mensen uit het bedrijfsleven. Er kwam een businessplan, het overleg met uitkeringsinstellingen kreeg structuur en er werd een nieuwe co-financier gevonden. Eind 2001 waren de eerste opdrachten binnen, werkten er elf mensen en was nieuwe financiering, met dank aan het VSB Fonds, verzekerd.

Project: *PIT 2000*

Aanvraag: *Leerwerkcentrum, Den Haag*

Waar: *Den Haag*

Bijdrage Start Foundation: *250.000 gulden*

Ruim 8.000 cliënten van de Haagse Sociale Dienst zijn mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Een aanzienlijk deel van hen is mede als gevolg van een negatief zelfbeeld niet direct op een werkplek te plaatsen. Maar met wat hulp kan een mens veel aan. Voor deze groep was de conclusie dat een training van de grondhouding, verandering van de basis-

motivatie, essentieel was om verder te komen.

De Persoonlijke Investerings Training (PIT) bleek een schot in de roos. Bijgestaan door psychologen van het Bredase Metanoia B.V. ontwierp het leerwerkcentrum een programma van tien bijeenkomsten. Elk met een afzonderlijk thema. Het programma werd niet apart uitgevoerd, maar liep naast de bestaande reïntegratieactiviteiten van de deelnemers. Daardoor konden ook concrete doelstellingen worden geformuleerd. Zoals: terugdringen van uitval, sneller plaatsen op vervolgotrajecten en plaatsing op een werkplek.

Van de 40 deelnemers uit het eerste experiment bereikten er 26 deelnemers het vooraf gestelde einddoel (gemeten vier maanden na afsluiting van de training).

Inmiddels zijn de methode, het cursistenmateriaal en de gebruikershandleiding gereed voor overname door derden. De methode is zodanig uitgewerkt dat een korte training volstaat om er mee te kunnen werken. In Den Haag gaan ze door met PIT. Ook Enschede, Heerlen en Nijmegen werken inmiddels met het PIT-programma. Volgende mogelijk stap is dat in kringen van bijvoorbeeld reïntegratiebedrijven en gevangenisbelangstelling gaat ontstaan voor deze aanpak.

Project: *Turkije, een helpende hand*

Aanvraag: *Kleur in 't Werk, Amsterdam*

Waar: *Amsterdam en Adapazari (Turkije)*

Bijdrage Start Foundation: *350.000 gulden*

De zware aardbeving die in 1999 Turkije trof, schokte de hele wereld. Het bestuur van Start Foundation stelde een bedrag van drieëneenhalve ton beschikbaar om in Nederland verblijvende werkloze Turken in staat te stellen te helpen bij de wederopbouw van hun land. Een mooi gebaar, maar ook een lastig uit te voeren plan. Dat leidde na vele omzwervingen, besprekingen en telefoontjes uiteindelijk tot een samenwerking met Cordaid/Mensen in Nood en de Stichting Kleur in 't Werk in Amsterdam. Met Start Foundation gaven zij vorm aan de inrichting van een werk- en opleidingscentrum in een barakkenkamp in Adapazari. In het plan lag ook besloten dat er in totaal vijftien Nederlandse werklozen van Turkse afkomst actief zouden meewerken aan de activiteiten in het naaiatelier en de computerworkshop in het kamp. Het is niet helemaal gelopen zoals betrokkenen dat vooraf hadden bedacht. Turkse autoriteiten in het kamp verhinderden dat de Nederlandse mensen actief werden ingezet. De Turkse economie stortte in 2001 ineen en de werkgelegenheidssituatie ter plaatse verslechterde met de dag.

Ondanks die malaise werden toch resultaten geboekt. Van de uiteindelijk tien Nederlandse deelnemers van Turkse afkomst vonden er acht een baan in Nederland. In Turkije

werden ruim 60 vrouwen in het naaiatelier opgeleid. Daarvan konden er 25 blijven in de corporatie die na afloop van de cursus werd opgericht. Via deze corporatie verdienen de vrouwen een deel van hun inkomen. Voor de overige 35 vrouwen wordt nog steeds getracht emplooi te vinden in de textielindustrie ter plaatse. Aan de computercursussen in het kamp hebben 40 jongeren deelgenomen. Dat aantal is lager dan oorspronkelijk bedoeld. De reden hiervoor was het gebrek aan beschikbare banen na afloop van de cursus. Inmiddels is het project overgedragen, inclusief de infrastructuur, aan een lokale organisatie in Turkije.

Project: *hi5*

Aanvraag: *Jan de Jong Media producties, Veghel*

Waar: *Provincie Noord Brabant*

Bijdrage Start Foundation: *350.000 gulden*

Met als werktitel 'Dreamteam' won Dinja van Gestel in 2000 de eerste editie van de Baanbrekerprijs – de wedstrijd van Start Foundation om vernieuwende ideeën los te maken. Zij bedacht een TV programma om de gewone Nederlander te laten zien dat werkloosheid iets is wat iedereen kan overkomen en dat het niet gemakkelijk is om daar weer uit raken. Toch werd vermeden dat het daarmee zware kost werd. Deelnemers en programma-opzet gingen van een positieve grondhouding uit. Het idee werd werkelijkheid in het najaar van 2001. Het programma kreeg als titel hi5 en werd in negen afleveringen van elk 23 minuten uitgezonden door Omroep Brabant. Centraal stonden vijf werkzoekende men-

sen die gevolgd werden in hun zoektocht naar werk. Ze werden daarin bijgestaan door bekende Brabantse jobcoaches: bisschop Muskens, meester-kok Cas Spijkers, voetbalcoach Hans Westerhof, burgemeester Johan Stekelenburg en oud-minister Gerrit Brakx.

Het feit dat na afloop drie van de vijf kandidaten daadwerkelijk werk vonden was ondergeschikt aan het hogere doel. In beeld brengen dat je zelf weinig kunt veranderen aan je leeftijd, etniciteit of handicap was veel belangrijker werd allerwegen opgepikt. De 'oudere' kandidaat werd op vele manifestaties met als thema ouderen en arbeidsmarkt uitgenodigd om als ervaringsdeskundige op te treden. De boer die gestopt was met zijn bedrijf haalde zelfs het NOS journaal, toen dit aandacht besteedde aan de grote aantallen boeren in Brabant die er mee ophielden. hi5 werd per aflevering gemiddeld bekeken door zo'n 100.000 mensen. De waardering was hoog. Het 'format' bleek vanwege de identificatie van de kijker met de mensen op het scherm uitstekend geschikt voor regionale omroepen. Daarom wordt nu getracht het in andere provincies te realiseren.

Twee keer

Twee keer proberen, twee keer gestrand

Het risico van experimenteren is dat er initiatieven mislukken. Ook de maatschappelijke ondernemer keert dan liever ten halve. In het verslagjaar haalden twee initiatieven niet de eindstreep, één van deze twee verscheen zelfs in zijn geheel niet aan de start.

Het Centrum voor Arbeidsmarktperspectief in Hoensbroek had een ambitieus plan om een speciale kansmeter (Quick Scan) voor arbeidsgehandicapten te ontwikkelen. Maar nog voor de daadwerkelijke start concludeerde de initiatiefnemer zelf dat het geen zin had.

De privatisering van de reïntegratiemarkt maakt projecten gericht op empowerment eigenlijk onmogelijk, zo stelde de initiatiefnemer vast. Die zou namelijk niet gericht zijn op het vergroten van de autonomie van de persoon. En dus stopte het Centrum voor Arbeidsmarktperspectief met haar plan. Want, zo stelde men “het ontwikkelen van een Quick Scan zonder de arbeidsgehandicapte een realiseerbaar reïntegratieplan naar arbeid te kunnen bieden is ethisch niet verantwoord.” Ofschoon we het jammer vonden, respecteerden we het besluit van de initiatiefnemer.

In 1999 werden met het European Offender Employment Forum secretariaat in Den Bosch harde afspraken gemaakt

over de instroom, uitstroom van werkzoekende vrouwen en de groei van het aangesloten aantal leden van dit platform. Een platform dat streeft naar kennisuitwisseling over de arbeidsreïntegratie van ex-gedetineerden. Halverwege het verslagjaar bleek de vooruitgang in dit project zo ver achter te blijven bij de prognoses dat Start Foundation besloot het project voortijdig te beëindigen. Samen met de initiatiefnemer is ter afronding een liquidatieplan opgesteld. Het Forum gaat in afgeslankte vorm zelfstandig verder.

Zandbak

'Doeoeg!' Joepie. Eindelijk weer alleen. Nou ja, alleen... mama is er niet meer, bedoel ik. Dat is een opluchting hoor. Natuurlijk, ze is lief, maar zo ... zorgzaam. Af en toe heb ik even helemaal genoeg van haar. Dan wil ik even lekker mijn eigen gang gaan.

Hé, rot op Nanne! Anders geef ik je een schop. Ja, daar kan ik even niets aan doen; ik kom net van huis en het is nog vroeg en ik moet nog even wennen. "Is soms een tikje agressief, vlak na aankomst" schrijft de peuterjuf in haar rapport. Nou, vind je het gek? Ik wil gewoon eerst even alleen spelen en daarna wil ik wel met Nanne.

O, wat ben ik blij dat mama me hierheen brengt. Vroeger sleepte ze me mee naar haar werk. En dan zat ik daar om half zes 's ochtends in het gebouw van de sociale dienst dat mama dweilde. En zoog. En zeemde. En stofte. Ik verveelde me dood! Dan ging ik maar huilen, want dat was het enige wat ik kon verzinnen. En dan werd mama boos of verdrietig of geïrriteerd of alle drie en schoot het niet op met het dweilen. En zuigen en zemen en stoffen. Soms kwamen de meneren en mevrouwen met de koffertjes al binnen terwijl mama nog met de w.c.-eend in de weer was.

Maar nu kan ik lekker hier zijn terwijl mama werkt. Het is toch ook niet goed voor een kind om al op zo'n jonge leeftijd een sociale

dienst van binnen te zien? Hier is het tenminste leuk. O, ik moet plassen. Even wachten.

Klaar. De peuterjuf is lief. Ze heeft net zo'n kleur als mama en ik. Het loopt tegen zevenen en het wordt steeds drukker. Het is hier vol, in deze crèche, gezellig vol.

Nanne? Waar ben je? Ik wil met je in de zandbak! En dan kook ik en jij eet het op!

O, wat ik nog wilde zeggen: mama weet niet dat ik in grote-mensen-taal denk. Dat houd ik graag zo. Nog anderhalf uur, dan is ze klaar met haar schoonmaakwerk. Dan ben ik blij dat ik haar weer zie en ga ik lekker met haar naar huis en gaan we wat leuks doen. Kom Nanne, we gaan de zandbak in!

Geïnspireerd op het project 'Women in Positive Social Action'; de 24- uurs crèche voor allochtone vrouwen.

Financiële

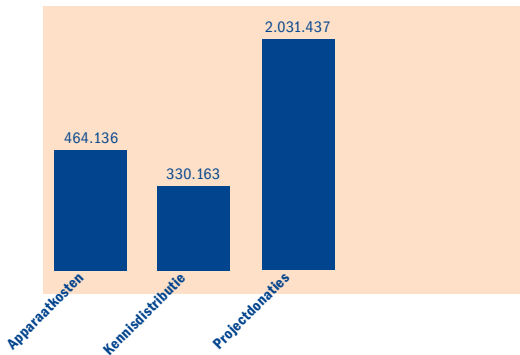
Financiële kerngegevens 2001

Start Foundation ontvangt haar exploitatiemiddelen van de Stichting Start. Deze Stichting beheert de aandelen van de Start Holding en ontvangt dividenden. Jaarlijks dient Start Foundation een werkbegroting in bij de Stichting Start en op grond daarvan draagt deze Stichting de benodigde middelen af aan Start Foundation. De basisbegroting is vier miljoen gulden op jaarbasis.

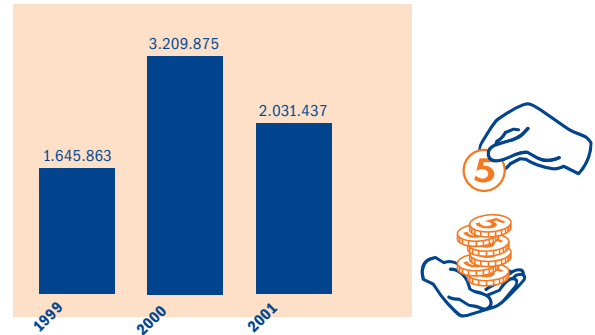
De exploitatie wordt normaliter onderverdeeld in drie hoofdbudgetten. Een donatiebudget, een kennisdistributie budget en een budget voor de apparaatkosten.

Het verslagjaar was het jaar waarin we afscheid namen van de Nederlandse gulden. Daarom zijn alle bedragen voor het laatst in gulden.

Budgetverdeling 2001

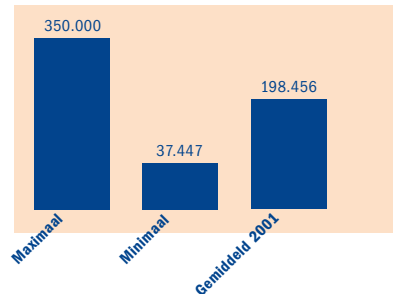

Projectdonaties 1999, 2000, 2001

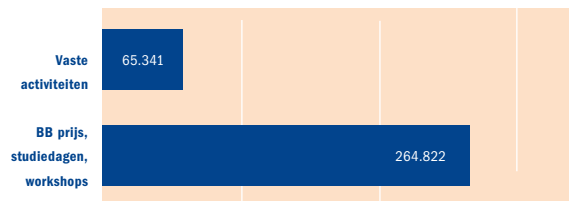
Toelichting: Het ambitieniveau voor 2001 was vastgesteld op 75% van het totaal beschikbare bedrag van ruim 4.4 miljoen gulden. Het is 2.031.437 gulden geworden. Omgerekend is dat ongeveer 46% geworden en dus 29% minder dan geprognosticeerd. De reden daarvoor is simpelweg dat te weinig voorstellen de toets der kritiek doorstonden.

Gemiddelde projectbijdrage 2001

Verdeling kosten kennisdistributie

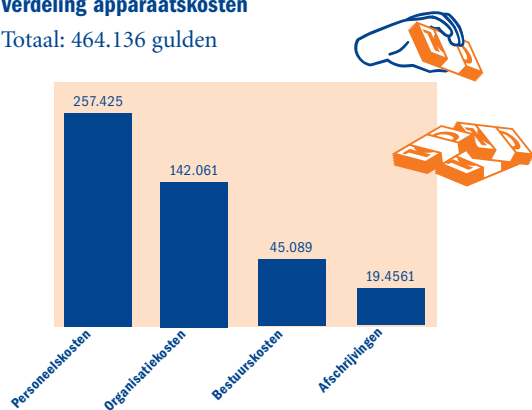
Totaal 330.163 gulden

Toelichting: het overdragen van kennis en participeren in bijzondere activiteiten zijn specifieke kosten die gekoppeld zijn aan onze leerdoelstellingen.

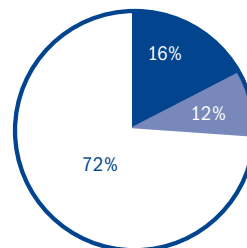
Verdeling apparaatskosten

Totaal: 464.136 gulden

Verdeling van de uitgaven in percentages

Totaal: 2.825.736 gulden

Toelichting: Start Foundation hanteert intern de vuistregel dat maximaal 25% van de uitgaven ten laste mag komen van de apparaatskosten. Met de huidige 16% blijven we daar ruim onder.

Noot: uitgebreide overzichten van uitgaven, vermogen en inkomsten 2001 zijn opgenomen in de jaarrekening 2001.

Ziek!

dialogo tussen A (Arts) en P (Patiënt)

A: En hoe gaat het nu met u?

P: Matig, dank u.

A: U maakt een wakkere indruk.

P: Dat klopt. Ik ben wakker.

A: Uw wangen blozen; zien er gezond uit.

P: Aan mijn wangen mankeert niets.

A: Wat doet u zoal, overdag?

P: Ik kijk veel televisie.

A: Mmm... U kunt dus televisie kijken. Zonder bril?

P: Dat gaat me goed af. Inderdaad. Zonder bril.

A: En kunt u de ondertitels goed lezen?

P: Dat gaat heel goed. Behalve televisie kijken, lees ik ook graag.

A: Zo. Dus u leest?

P: Ja, ik kan lezen.

A: En... wat leest u zoal?

P: Kranten, tijdschriften, boeken.

A: Aha. Wat voor kranten en tijdschriften?

P: Eh... De Volkskrant, NRC Handelsblad, Vrij Nederland.

A: U begrijpt wat u leest?

P: Dat dacht ik wel. Hoezo?

A: Wie is de hoofdredacteur van Vrij Nederland en met wie is Máxima getrouwd en wie is minister-president?

P: Xandra Schutte en Willem-Alexander en Wim Kok.
Zo lang als het duurt. Hoezo?

A: U bent intelligent en uw geheugen doet het.

P: Heb ik dat ooit ontkend?

A: Welke boeken leest u graag?

P: Ik ben dol op Ludlum. Lees ook graag een Nicci French. Af en toe lees ik een boek over vulkanen. Boeken over medische ethiek vind ik ook interessant. Ik houd erg van de romans van Harry Mulisch en Gerard R...

A: Genoeg!

P: Waarom? Ik kwam net op gang.

A: Hoe doet u dat, met het omslaan van de bladzijden?

P: O. Dat doet mijn vriend.

A: U kunt zelf de bladzijden niet omslaan?

P: Nee, dat gaat niet.

A: Laat u dat eens zien?

P: Wat?

A: Dat u geen bladzijden kunt omslaan?

P: Waarom?

A: Ik wil zien wat u zoal kunt.

P: Ja, maar ik kan dat niet.

A: Daarom wil ik het ook zien.

P: O. Nou, kijk.

A: Ik zie niets.

P: Nee. Dat bedoel ik.

A: Probeer het nog eens.

P: Het gaat echt niet. Kijk, ik krijg mijn armen niet omhoog.

A: Mmm.

P: Wie bent u eigenlijk? Waarom komt dokter De Vries niet?

A: Meneer De Vries werkt niet meer bij ons.

P: Waarom niet? Hij was altijd zo aardig.

A: Precies. Probeer u het nog eens.

Zeg tegen uzelf: Ik kan het!

P: Dus dokter De Vries komt niet weer?

A: Nee. De Prikkelbrigade heeft hem ontslagen. Hij deed zijn werk niet goed.

P: Hoezo? Hij was goed in zijn vak, hij begreep mij!

A: Dat bedoel ik nu juist

P: Hè?

A: Hij prikkelde niet genoeg. Kreeg zijn patiënten niet aan het werk. Probeer het nog eens. Even doorzetten!

P: Meneer, ik wil graag werken, maar mijn lichaam werkt niet mee.

A: U wilt het niet. U heeft iemand nodig die u goed prikkelt. Mij.

P: Mijn lichaam is tot mijn hals verlamd. Ik kan het niet.

A: Toe, probeer die bladzijde om te slaan! U kunt het.

Als u maar wilt!

P: Meneer, ga weg. DONDER OP! ONMIDDELIJK!

Ú bent ZIEK!

Dienstverlener en informatie- adres

Het ondersteunen van experimenten is onze hoofdtaak, maar het takenpakket gaat verder. Zoals met het doorgeven van kennis en contacten. Start Foundation wijst aanvragen zelden 'koud' af. Als aanvragen niet passen binnen onze eigen kaders, dan maken we de aanvrager attent op bestaande soortgelijke projecten of op andere financiële mogelijkheden.

In het verslagjaar werd weer tweemaal verslag gedaan van allerlei projecten via het eigen Baanbreker magazine. Het bezoekersaantal op de Start Foundation website verdubbelde dit jaar van 100 naar 200 bezoekers per week. Bovendien kwam er in 2001 een tweede site (www.baanbrekerprijs.nl) waarop alles rondom de Baanbrekerwedstrijd te volgen was. Die werd ook nog eens door zo'n 200 bezoekers per week geraadpleegd.

Video

In 2001 verscheen de videoproductie 'Projecten en mensen van Start Foundation'. Rapper Brainpower presenteert daarop in ruim tien minuten waar Start Foundation voor staat. De video is een welkome aanvulling op al het geschreven informatiemateriaal en richt zich specifiek op een wat jonger publiek.

Baanbrekerwedstrijd

Een onbetwist hoogtepunt van 2001 was de tweede editie van de Baanbrekerprijs. Een prijs die in 1999 is ingesteld om te benadrukken dat Start Foundation altijd op zoek is naar nieuwe ideeën en verrassende invalshoeken afkomstig uit de samenleving.

Een prijs die laagdrempelig is omdat Start Foundation vindt dat iedereen in Nederland betrokken moet kunnen worden bij het bestrijden van uitsluiting op de arbeidsmarkt. In een vernieuwde opzet was dit jaar een heuse verkiezingstournee aan de wedstrijd gekoppeld.

Uit de ruim 180 inzendingen koos de vakjury drie genomineerden. Daarmee werd een toer gemaakt langs vijf deeljury's in het land. Op die wijze konden arbeidsgehandicapten, gedetineerden, scholieren, werkgevers en werknemers samen met het Nederlands publiek (dat stemde via internet) uitmaken wie de prijs verdiende. De feestelijke prijsuitreiking onder leiding van Anita Witzier vond plaats in aanwezigheid van ruim 500 bezoekers in theater Junushoff in Wageningen.

24-uurs crèche

Tweeduizend stemmers bepaalden uiteindelijk dat het Amsterdamse Women in Positive Social Action (WIPSA), een organisatie van Ghanese vrouwen, de prijs mee naar huis kon nemen. Hun plan is een 24-uurs-crèche te openen om daarmee vrouwen de gelegenheid te geven om ook 's avonds en/of in de weekeinden te gaan werken. Ander belangrijk deel van het plan is om vrouwen in de kinderopvang op te

leiden. Hun idee krijgt een projectbijdrage van 350.000 gulden om het plan te realiseren. De tweede prijs ging naar het plan om een grootschalige werkstage binnen een grote cateraar te organiseren voor mensen in de WAO.

Derde werd een voorstel van een zigeunerorganisatie uit Zuid-Limburg die een eigen werkcoöperatie wil beginnen.

Start Foundation Vliegwiel

De aanmoedigingsprijs, het Start Foundation Vliegwiel, ging naar de landelijk opererende stichting 'Vraag en Aanbod'. Deze stichting knapt met hulp van werkzoekenden hier gereedschappen e.d. op die dan naar Afrika verscheept worden om mensen aldaar economisch zelfstandiger te maken.

Projectleidersdag

Eenmaal per jaar komen alle projectleiders van Start Foundation-projecten bij elkaar. In juni waren ze te gast in een echte bajes in Doetinchem. De opkomst was andermaal zeer hoog (90%). Niet onbelangrijk, gegeven de eerste doelstelling van deze dag: kennis maken met elkaar en elkaars werk. Verder stond dit jaar (opnieuw) het thema evaluatie en effectmeting op het programma. Evaluatie keerde terug nadat vorig jaar reeds was aangekondigd om een onderzoek te doen naar hoe dit onderdeel uit het projectwerk te verbeteren valt. Start Foundation hecht hier veel waarde aan om maximaal te kunnen leren van de ervaringen. En verder was gekozen om het thema 'publiciteit' te agenderen. Veel projecten voeren namelijk hun activiteiten in betrekkelijke anoni-

miteit uit en dat is jammer omdat veel van hun werk navolging verdient.

Ofschoon de waardering van de deelnemers matig was, werd wel duidelijk dat projectleiders meer heil zien in een nadrukkelijker persoonlijke ondersteuning vanuit Start Foundation dan in nog uitgebreidere evaluatieinstrumenten. Later in het verslagjaar werd door het bestuur van Start Foundation besloten om dit punt wezenlijk te verbeteren door het aanstellen van een speciale (project)adviseur. Deze adviseur gaat de initiatiefnemers begeleiden in het aanscherpen van projectvoorstellen en het kritisch evalueren van de werkzaamheden en de behaalde resultaten.

Studiedag

Binnen de projecten wordt veel kennis en kunde opgedaan. Om die breder te ontsluiten is in het verslagjaar gestart met een speciale studiedag waarop die kennis werd aangeboden aan derden. Onder de titel: 'Carrières repareren, hoe doe je dat?' zijn drie afzonderlijke workshops op één dag aangeboden. Aan bod kwamen:

- de reïntegratie van mensen met hiv;
- de reïntegratie van mensen met een niet aangeboren hersenafwijking;
- en de reïntegratie van allochtonen met een arbeids-handicap.

De studiedag, bedoeld voor 90 deelnemers, werd bezocht

door ruim 118 deelnemers en die waardeerden de dag met een 8. Ruim 80% van de deelnemers, afkomstig uit het hele land, is werkzaam in de directe begeleiding van reïntegratiekandidaten. De workshops waren volgens een strak stramien opgebouwd: feitenkennis, projectervaringen en handreikingen voor de begeleiding. Tijdens de dag ontvingen de deelnemers een syllabus met achtergrondinformatie. Het inschrijfgeld voor de studiedag, samen ruim 10.400 gulden, werd met luide instemming van de deelnemers geschonken aan de GGZ Delfland. Die ondersteunt hiermee de verbouwing van een psychiatrische inrichting in Albanië. In 2002 zal onder dezelfde titel, maar met een andere inhoud, opnieuw een studiedag gepland worden.

Kudde

Lieve vader!

Terwijl hoog in de lucht een veldleeuwerik zijn lied zingt en krekels slaapverwekkende geluiden maken, schrijf ik je. Het schrijfblok op schoot, een mok dampende thee naast me. De zon schijnt alsof ze zich schuldig voelt voor haar afwezigheid, de afgelopen maanden. Zojuist landde er een lieveheerbeest op mijn knie en ik bedacht dat rood-met-zwarte-stippen mijn lievelingskleur is. O, ik moet even...

Ben ik weer. Martha liep iets te ver weg. Dat doet ze vaker. Ze lijkt een beetje op mij; verlaat af en toe de kudde. Het is alsof ze dan haar leven even wil overdenken en wat afstand nodig heeft. Maar ze komt altijd terug. Behalve één keer. Ze was verdwaald. Toen ik haar eindelijk terugvond, deed ze erg aanhankelijk. Weet je dat schapen gezichten herkennen? Een collega heeft dat ergens gelezen. Ik weet zeker dat Martha mij herkende en blij was mij terug te zien.

De lammeren zijn nog steeds erg speels, maar wat groeien ze snel! Twee weken geleden is er één gestorven. De hele nacht ben ik op gebleven, maar wat we ook deden, het hielp niets. Ik geloof niet dat het lam erg geleden heeft. Ik wel. Het hoort erbij, zeggen ze

Wat een raar idee hè, dat ik je vanaf mijn werk schrijf. Vanaf de hei. Dat werken zo gaaf kan zijn. Dat had je een paar jaar geleden

niet gedacht hè, dat het nog eens goed met je zoon zou aflopen. Wat dacht je toen eigenlijk? Schaamde je je voor mij? Dat moet haast wel. Het is niet goed te praten, wat ik allemaal gedaan heb. Ik probeer nu maar zoveel mogelijk naar de toekomst te kijken. Lukt jou dat ook?

Vanmorgen sprak een wandelende vrouw mij aan. Ze wilde weten hoe het leven van een schaapsherder eruit ziet. Ik heb haar verteld hoe ik de dagen doorbreng en ze leek vertederd toen ik haar zei dat ik met al mijn schapen iets bijzonders heb. Dat elk schaap wezenlijk anders is dan elk ander schaap. Ik heb ook verteld dat ik 's nachts gewoon in een bed slaap. Dat stelde haar, geloof ik, teleur.

Ik heb het maar steeds over mezelf hè. Zit ook zo vol van mijn nieuwe leven. Maar... hoe is het met jou? Schrijf je snel terug?

Liefs,

Tim

Geïnspireerd op het project 'Natuurlijk Samen'.

Allerhande

Allerhande

Start Foundation staat natuurlijk niet alleen in de strijd tegen uitsluiting op de arbeidsmarkt. Om initiatieven van de grond te krijgen wordt vaak samengewerkt met collega-financiers. De bestaande samenwerking met het VSB Fonds, Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton en de NSvP werd gecontinueerd. Met Cordaid/Mensen in Nood blijven we naast onze samenwerking in het Turkije project en het project Surfen naar de Toekomst, zoeken naar mogelijkheden om het lot van asielzoekers te verlichten.

Het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Fondsen (FIN) werd dit jaar ook voortgezet.

Nieuwe liaisons werden verkend met onder meer de VandenEnde Foundation, de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij, Novib en de SponsorBingo Loterij.

Het blikveld gaat verder dan dat van de wereld van fondsen. Sinds begin 2001 is Start Foundation, samen met Start, lid van de Stichting Samenleving en Bedrijf. Een bedrijvennetwerk met ondernemingen als Shell, Rabobank, ING, Coca Cola, KPMG en vele anderen die het thema maatschappelijk verantwoord ondernemen een warm hart toedragen.

Start Foundation zet zich in binnen dit netwerk omdat ze graag actief meewerkt aan een kruisbestuiving tussen de wereld van het bedrijfsleven én die van de sociale initiatieven.

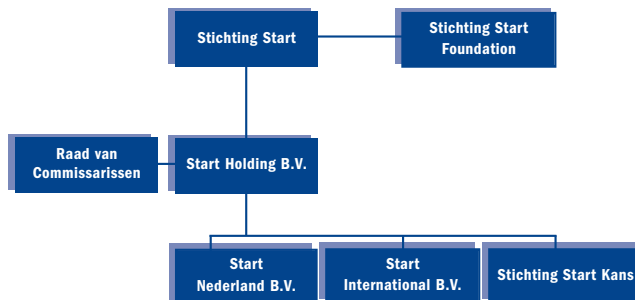
Organisatie

Het Start Foundation secretariaat is gevestigd in Eindhoven. De bureaubezetting bedroeg in 2001 1.8 FTE. Deze formatie was verdeeld over een fulltime bestuurssecretaris en twee parttime secretaresses in duobaan.

De Raad van Advies vergaderde in 2001 in totaal zes keer. Het bestuur kwam in totaal drie keer bij elkaar. In december 2001 waren beiden bijeen in de gezamenlijke Start Foundation jaarvergadering.

Gedurende het verslagjaar trad mevrouw Özden Kutlueryalim toe tot de Raad van Advies. De heer Eduard Schoevaars van de Raad van Advies, trad gedurende het verslagjaar af, stelde zich herkiesbaar en werd herkozen.

De heer Johan Stekelenburg, secretaris van het bestuur, trad gedurende het verslagjaar af en werd herkozen.

Projectenlijst

Start Foundation tot 31 december 2001

Aspirant welzijnswerkers

In dit project werden jonge niet gekwalificeerde allochtone jongeren opgeleid tot jongerenwerkers ten behoeve van de eigen etnische gemeenschap. In de welzijnsinstellingen is een groot tekort aan dergelijke krachten en in de gemeenschappen zijn veel problemen. Doel van het project was om een opleidingstraject en een methode hiervoor te ontwikkelen. (Afgesloten in 2000).

Brouwerij De Parel

In Amsterdam brouwt niet alleen Heineken bier. De kersverse stichting Brouwerij De Parel gaat zo'n 20.000 liter per jaar fabriceren met behulp van mensen met een psychiatrisch verleden. Er is plaats voor vijftien tot twintig mensen die op de reguliere arbeidsmarkt niet aan bod komen.

Danceability workshop

De Utrechtse stichting Fidoda organiseert niet alleen geïntegreerd dansen, maar wil vooral gehandicapten de kans geven een officieel onderwijsbrevet te behalen voor deze dansvorm. Met hulp van de Amerikaanse ambassade is een specialist, Alito Alessi uit de VS gehaald die hier de mensen kan opleiden. In veertien landen heeft hij al 146 mensen opgeleid en

daarvan wisten ruim 100 mensen er (een deel van) hun brood mee te verdienen. De stichting streeft er naar om de gehandicapte cursisten de mogelijkheid te bieden na de opleiding een deel van hun inkomsten te verwerven door zelf weer nieuwe cursussen te starten.

Get Down on It

Onder deze titel is een videofilm gemaakt over mensen met het Down Syndroom die op reguliere arbeidsplaatsen werken. De film was bedoeld om de vooroordelen weg te nemen dat deze mensen niet geschikt zouden zijn voor de reguliere arbeidsmarkt. De film is onderzocht op effecten en blijkt met name op onderwijzers en ouders veel positief effect te hebben. (Afgesloten in 2000).

hi-5

In tijden van krapte op de arbeidsmarkt begrijpt de man in de straat niet dat mensen werkloos kunnen zijn. Mensen die werkloos zijn zien geen mogelijkheden om te ontsnappen aan hun uitzichtloze bestaan. Het TV programma hi5 laat zien dat het voor werklozen moeilijk, maar niet onmogelijk is om een baan te vinden. Het laat anderen zien dat het zelfs nu niet meevalt om een baan te krijgen als je vanuit een grote achterstand moet komen. Het TV programma werd uitgezonden in 9 afleveringen. (Afgesloten in 2001)

Jonge Alleenstaande Moeders

Jonge alleenstaande moeders verkeren vaak in een maatschappelijk isolement. Ze hebben geen werk en door de zorg voor de kinderen hebben ze beperkt contact met leeftijdgenoten. De kinderopvang is een probleem maar ook het geloof in eigen kunnen en een niet afgemaakte schoolopleiding bemoeilijken een entree op de arbeidsmarkt. In dit project worden hiervoor oplossingen gezocht.

La Esperanza

De Novib benaderde Start Foundation met de vraag of de Foundation in coöperatie met Start hulp kon bieden aan een initiatief voor én door vrouwen in Mexico-stad. Om de wan toestanden van uitbuiting en misbruik van dienstmeisjes te stoppen is daar enige tijd geleden een uitzendbureau opgericht. De voornaamste doelstelling is vrouwen te helpen om betere arbeidsvoorwaarden gerealiseerd te krijgen. Het initiatief is een groot succes maar nu is hulp nodig om o.a. de verloning en facturering, het personeelsbeleid enzovoorts georganiseerd te krijgen.

Lets Circle

In Woudrichem zijn ruim 500 asielzoekers op een boot gehuisvest. Deze asielzoekers mogen niet werken omdat ze in afwachting zijn van hun asielaanvraag. De autochtone bewoners hebben een programma opgezet waarbij diensten en goederen geruild worden tussen de beide bevolkingsgroepen. Op deze wijze komen ze op een positieve manier met elkaar in

contact, wordt de ledigheid bestreden en doen mensen ervaringen op die ze later hier of elders weer kunnen gebruiken.

Lotgenoten helpen elkaar

Als moderne filantropen bezoeken consulenten van de Stichting Leergeld Helmond, gezinnen die het financieel niet breed hebben. Het bijzondere is dat de consulenten gerekruteerd zijn uit lotgenoten. Kortom, mensen in de uitkering bezoeken mensen met een uitkering. De consulenten hebben een rugzakje met geld bij zich om ondersteuning te bieden zodat de kinderen toch aan het normale sociale verkeer (schoolreisje, sportclub, verjaardagen) kunnen deelnemen. De stichting initieert nu een programma om én de consulenten uit te laten stromen naar betaald werk én de gezinnen te helpen, de eerste schreden op de arbeidsmarkt te zetten.

Meer Samen

Mensen met Multiple Sclerose hebben in dit project zich verenigd en proberen een ICT bedrijfje op te zetten. Ze achten zichzelf kansloos op de arbeidsmarkt omdat hun ziekte grilloos verloopt. Het bedrijfje richt zich op het gehandicaptvriendelijk maken van websites en biedt mensen werk, ook als ze niet volledig inzetbaar zijn. (Afgesloten in 2001).

Mensen met hiv

Nederlandse Hiv Vereniging (Amsterdam) ondersteunt hiv geïnficeerde leden met een heroriëntatie op beroep en werk. Doel van het project was om mensen individueel te helpen hun carrière te repareren en om een integratiemethodiek te ontwikkelen. (Afgesloten in 2000).

Mensen met NAH

Arbeidsgehandicapten met een Niet Aangeboren Hersenletsel kampen met specifieke problemen omdat ze hun oude beroep veelal niet meer kunnen uitoefenen en omdat ook hun persoonlijkheid veranderd is na het ongeval of de beroerte. In dit project wordt een specifieke begeleidingsmethode ontwikkeld.

Motivatie

Een kleine maar uiterst hardnekkige kern jongeren geeft te kennen niets te willen en niets te kunnen. In plaats van wegsturen aan de deur of langdurige begeleiding te bieden wordt in dit project getracht kortcyclische modules te ontwikkelen om de motivatie van deze deelnemers te beïnvloeden. Het project baseert zich op *best practice* voorbeelden en op nieuwste psychologische inzichten.

Natuurlijk Samen

In Nederlands oudste mijngebied bevinden zich veel oudmijnwerkers en hun gezinnen in ernstige achterstandssposities. De werkloosheid is groot en veel programma's om daar iets aan te doen hadden niet het beoogde effect. In dit project is een programma opgezet om de mensen weer actief te krijgen door ze in contact met dieren te brengen en hen met deze dieren milieu-activiteiten te laten verrichten. Ze halen met paard en kar organisch afval op en ze laten schapen grazen zodat op natuurlijke wijze het groen in de omgeving onderhouden wordt.

Ondernemers en (ex)gedetineerden

Een stichting die (ex)gedetineerden opvangt is bezig een ondernemersnetwerk te organiseren. Aan de participerende ondernemers wordt geen geld gevraagd, maar werkplekken, stageplaatsen en klussen, waarop een klussendienst ingezet kan worden.

Ondernemersstage

Veel allochtonen willen graag een eigen bedrijf opzetten. Helaas mislukken vele nieuwe bedrijfjes omdat de aspirant-ondernemers te slecht voorbereid zijn. In dit project lopen de aspirant-ondernemers stage bij bestaande ondernemingen om het vak te leren en als tegenprestatie bieden zij de stagebieder een etnomarketingplan aan. Veel Nederlandse ondernemers hebben nog te weinig inzicht in het koopgedrag van deze consumenten.

Onderzoek

De Universiteit van Utrecht doet onderzoek naar de positie van extreem eenzame mensen en welke beletsels zij tegenkomen op de arbeidsmarkt. De onderzoeksresultaten moeten leiden tot een nieuwe aanpak binnen de gemeente om ook deze mensen die nu buiten de focus van de meeste instellingen vallen, te helpen op weg naar werk.

Ouderen op de arbeidsmarkt

Ofschoon er grote krapte is op de arbeidsmarkt komen oudere werknemers (55+) zeer moeilijk aan werk. Waar ligt dat aan en hoe denken werkgevers daarover? Een grootschalige enquête onder ouderen en werkgevers moet oplossingen kunnen bieden. Oplossingen van individuele aard, de geëncquêteerde die aangeeft iets te willen wordt direct geholpen en van beleidsmatige aard; de gevonden oplossingen worden in concrete actieplannen uitgewerkt.

PIT 2000

In Den Haag worden werklozen opgeroepen mee te doen aan een groepsprogramma dat mensen helpt hun eigen werkelijkheid opnieuw te definiëren. Veelal zitten deze mensen vast in een negatief patroon en vertonen ze allerlei lichamelijke kwalen. Middels sport en counseling, gebaseerd op een Canadees programma worden mensen geholpen om te benadrukken wat ze allemaal wél kunnen. (Afgesloten in 2001).

Schooluitval

Met name in het leerjaar waarin een definitieve vakkenpakketkeuze gemaakt moet worden vallen veel leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Dit project wil juist in die fase de leerlingen concreet in aanraking brengen met beroepen en beroepsonderwijs zodat de 'vrees voor het onbekende' verdwijnt en de motivatie om aan de eigen toekomst te werken toeneemt.

Secretariaat (EOEF)

Een Europees samenwerkingsverband van instellingen en organisaties die zich inspinnen om (ex)gedetineerden aan werk te helpen, heeft in Nederland een secretariaat opgezet om haar leden van dienst te zijn. Het secretariaat wordt bemenst door werkloze (allochtone) vrouwen die een administratieve opleiding volgen.

Sociaal Marktgericht Ondernemen

Nederlands grootste sociaal marktgerichte onderneming De Brug is doorgelicht op sociale en economische rentabiliteit. Een dergelijke onderneming heeft inkomsten uit opdrachten voor externen en uit loonkostensubsidies omdat de werknemers, hetzij gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, hetzij langdurig werkloos waren. Het project wilde aantonen dat ook dergelijke ondernemingen succesvol kunnen opereren. (Afgesloten in 2001).

Surfen naar de Toekomst

Asielzoekers die niet gelukt is een verblijfsvergunning in Nederland te krijgen moeten terug naar het land van herkomst. In dit project wordt een aantal van hen begeleid om hier alvast voorbereidingen te treffen om in het land van herkomst een eigen zaakje te starten. Op die wijze wordt terugkeer met meer perspectief mogelijk. Het project is in Nederland bijzonder controversieel.

Taalonderwijs

Ofschoon allochtonen veelal wel een baan weten te bemachtigen stromen ze nauwelijks door naar betere banen. Bovendien nemen ze nog nauwelijks deel aan medezeggenschapsactiviteiten binnen de bedrijven. Dit project dat uitgevoerd wordt door een vakbondsafdeling, geeft voortgezet taalonderwijs via afstandsleren. Dit wordt nodig geacht omdat de basisbeheersing van de Nederlandse taal onvoldoende blijkt om succesvol door te stromen en om deel te nemen aan medezeggenschap.

Turkije project

In Turkije werd na de aardbeving in 1999 een project opgezet om de mensen daar sociaal economisch vooruit te helpen. Het project is een opleidingscentrum voor de textielindustrie en een computerworkshop. In de computerworkshop zijn docenten actief die uit Nederland komen. Ze waren werkloos in Nederland en hadden een Turkse achtergrond. Na hun uitzending naar Turkije zijn ze op de Nederlandse arbeidsmarkt gereïntegreerd. (Afgesloten in 2001).

Valid Express

Valid Express is een op commerciële leest geschoeide koeriersdienst die uitsluitend met arbeidsgehandicapten werkt. Het is dus in feite een sociaal marktgerichte onderneming die op commerciële basis werkt. Het project wil naast een vestiging in Amsterdam, nieuwe vestigingen in Nederland openen.

Villa Lobos

Twaalf ontspoorde jongeren uit Amsterdam en Rotterdam zijn op een zeilschip van Rotterdam naar Brazilië gevaren. Tijdens dit gedwongen isolement werden ze getraind en opgeleid in een prikkelarme omgeving. Doel was om via deze methode de jongeren een laatste kans op maatschappelijk perspectief te bieden. (Afgesloten in 2000).

Vluchteling en manager

Teruggetreden managers uit het bedrijfsleven begeleiden vluchtelingen met een verblijfsstatus naar werk. In dit project is de methodiek van werken vastgelegd en is getracht de werving van vluchtelingen wat onafhankelijker te maken van officiële instellingen zoals bijvoorbeeld de arbeidsbureaus. (Afgesloten in 2000).

Colofon

Wep'er als ambassadeur

Hoewel er veel banen en werkervaringsplaatsen beschikbaar zijn, zijn nog veel allochtonen onbereikbaar voor de instanties die mensen aan het werk willen helpen. In Rotterdam loopt dit project dat via succesvolle (ex)deelnemers aan werkervaringsprogramma's, nieuwe deelnemers werft uit de eigen etnische groepen.

Werkblad

In dit project worden (ex)gedetineerden aan het werk geholpen door gebruik te maken van het zogeheten jobcoaches. Deze methode bestaat uit een intensieve begeleiding van de deelnemers, ook op de werkvloer, zodat zij optimaal hun nieuwe taken kunnen uitvoeren. De activiteiten worden reeds opgestart in de gevangenis en voortgezet na ontslag uit de inrichting.

Winkel om te leren

In Rotterdam is een kleine buurtwinkel gestart die als opleidingscentrum gebruikt wordt voor kansarme werklozen en die als buurtvoorziening functioneert voor bejaarde en gehandicapte buurtbewoners. De deelnemers stromen daarna door naar de grote winkelbedrijven. Als het concept slaagt wordt het op meerdere plaatsen in Nederland ingevoerd.

Meer weten? Surf naar www.start.nl/startfoundation en klik door naar projectenbank.

Colofon

Tekst

Jos Verhoeven
Van der Vliet Communicatie

Mozaïekjes

Tineke Wind

Graphics

Studio Tigges

Stichting Start Foundation

Postbus 889
5600 AW Eindhoven
Tel. 040 2461850
Fax.040 2370515
E-mail: startfnd@start.nl
URL: www.start.nl/startfoundation en www.baanbrekerprijs.nl

Bezoekadres:
Paradijslaan 22a
5611 KN Eindhoven

Bestuur

Bert de Vries, voorzitter
Johan Stekelenburg, secretaris
Marieke van Lier Lels, penningmeester

Raad van Advies

Elske ter Veld, voorzitter
Wim Spit, vice-voorzitter
Paul de Beer
Eduard Schoevaars
Özden Kutluer-Yalim

Bestuurssecretaris/manager

Jos Verhoeven

Secretariaat

Esther de Beer
Lucile Verest
Uw reacties op 'Het derde jaar Start Foundation' zien wij graag tegemoet op: startfnd@start.nl

Colofon

g Start Foundation wil het maatschappelijke
e van het Start concern uitstralen. Dat doet het
pro-actief andere organisaties die zich richten
n die een grote afstand tot de arbeidsmarkt
(daartoe dreigen te geraken) te ondersteunen.
d daad én in de vorm van geldelijke bijdragen.

llingen

en van vernieuwing en veranderingen aan de
ant van de arbeidsmarkt;
elen en distribueren van expertise binnen en
Start;
en leveren aan het debat over sociale
ing.

Colofon

Tekst

Jos Verhoeven
Van der Vliet Communicatie

Mozaïekjes

Tineke Wind

Graphics

Studio Tigges

Stichting Start Foundation

Postbus 889
5600 AW Eindhoven
Tel. 040 2461850
Fax.040 2370515
E-mail: startfnd@start.nl
URL: www.start.nl/startfoundation en www.baanbrekerprijs.nl

Bezoekadres:
Paradijslaan 22a
5611 KN Eindhoven

Bestuur

Bert de Vries, voorzitter
Johan Stekelenburg, secretaris
MARIKE van Lier Lels, penningmeester

Raad van Advies

Elske ter Veld, voorzitter
Wim Spit, vice-voorzitter
Paul de Beer
Eduard Schoevaars
Özden Kutluer-Yalim

Bestuurssecretaris/manager

Jos Verhoeven

Secretariaat

Esther de Beer
Lucile Verest
Uw reacties op 'Het derde jaar Start Foundation' zien wij graag
tegenmoet op: startfnd@start.nl

